

FALLBESKRIVNINGAR

att utgå från som diskussionsunderlag för

Egenvårdsstrimman för Receptariekursen HT 2008

Tre ämnesområden: A.) HUD, B.) ÖRON-NÄSA-HALS och C.) MAGE-TARM

A.) Ämnesområdet HUD

1.) Roger (14) undrar om det "finns något bra receptfritt mot finnar". Han uppvisar en typisk bild av "ungdomsakne" och har tröttnat på att "se ut så här". Vill gärna ha lite goda råd om hur han kan få ordning på problemet.

2.) Rogers klasskamrat Josefin (precis fyllt 15 och även hon plågad av finnar) får höra att Roger tagit mod till sig och knallat till Apoteket. Hon tycker det är både jobbigt och äckligt med såsande purulent sekret på kudden varje morgon och vill också pröva någonting effektivt. (Dessutom kan hon inte använda cykelhjälmen eftersom det gör så vansinnigt ont när den trycker mot blemmorna i pannan...)

3.) Kurt (49) snickare, har känt sig oförklarligt trött och hängig efter semestern och har dessutom fått påtagliga besvär med "finnar". Tycker detta är konstigt eftersom han aldrig någonsin haft dylika problem tidigare. Beror väl i och för sig på den konstiga sommaren och vill hur som helst förhöra sig om en receptfri kur...

4.) Janina (19) tycker sig ha blivit torr och fnasig i ansiktet sedan hon började jobba extra i "*Dolores' Conditori*". "Det känns så stramt när jag har tvättat mig". Väninnan Vajlet (18) berättar att "Du har säkert blivit allergisk mot något mjöl eller så!" och föreslår att Janina (som eg aldrig uppvisat tendens till allergiska besvär) går till Apoteket och köper "någon receptfri allergimedicin"...

5.) Sture (4), har varit med mamma Kirsten (27) på "*Dolores' Conditori*" och ätit goda bakelser ("tre och en halv stycken!"). Speciellt dom med "dom där flanen" var toppen. På kvällen kliar det på överkroppen och armarna och "det känns konstigt i munnen", berättar Sture. Han är visst "ovanligt rosig" i ansiktet, tycker mamma och bestämmer sig för att fråga om det finns något bra puder på Apoteket.

6.) Kirstens kollega Egon (25) på "*Ottos Outsourcing*" åkte till Medelhavet under semestern och skaffade sig en klädsam solbränna. När han nu varit ute och solat under några indiansomriga helgdagar på stranden hemma i Sverige, reagerar han så oväntat och konstigt med väldiga "utslag" på bål och extremiteter. "Tar du någon medicin?" undrar den vänliga damen på Apoteket, när han frågar efter något lindrande "att smörja in med". "Eeh, nåää..." valsar Egon som inte tycker det har någon betydelse att han bara har några dagar kvar av Doxyferm®-kuren han fick på *PrivatAkuten* ("ja, det måste vara den där tjejen jag träffade på Kos...", hade han förklarat den där "infektionen där nere" med sveda och flytningar")...

7.) Egons squashkompis Nalle (24) tycker inte om utomhusaktiviter, men han hängde ändå med och solade sig (Egon tjatade). På kvällen var det lite svårt att somna eftersom huden på ryggen var rodnad och det sved när han vände sig om i sängen, men annars eg inte så farligt. "(Dessutom ser det ju inte alls så jäkligt ut som på Egon)", tänker han och småler... Då han på eftermiddagen råkar vara i närheten av ett Apotek passar han trots allt på att kila in och fråga efter "något puder eller dylikt"...

8.) Nalles granne Slobodan (56) hade lustigt nog också varit ute i den oväntade sensommarsolen samma helg. Egentligen var det hans syskon som tyckte han behövde komma ut eftersom han haft "såna problem med nerverna" den senaste tiden. När Egon lite motvilligt accepterat att komma in till en kopp kaffe hos Slobodan berättar denne att han "bränt sig så förfärligt" i solen. "Han ser ju precis ut som Egon!" tänker Nalle när Slobodan tar av sig tröjan och visar sina utslag. När Slobodans syskon nästa dag tar med sig brodern till Apoteket frågar den vänliga damen om han tar någon medicin. "Vad var det den hette?" undrar hans syster Jasminka (50). "Hibernal-embonat®", svarar Slobodan redigt.

9.) Jasminka hade blivit stucken av en geting när syskonen var ute på picknick i skärgården i helgen. Hon uppvisar ett "myggbettsliknande" utslag med omgivande rodnad område (c:a 4 cm diameter) på högerarmen, men mår annars helt OK. Även hon passar på att förhöra sig om det finns något "man kan smörja på" mot irritationen".

10.) Jasminkas Bingo-väninna Tuula (48) berättar att även hon "blivit biten av en insekt" när de två träffas på kvällens "*Dunderchansen*" på Femte Långgatan. "Får jag se?" undrar Jasminka och väninnan visar i damrummet upp upp en ringformig rodnad av handflatestorlek med något bleknat centrum. "Och den växer!" berättar Tuula....
"Gå till Apoteket, dom har bra grejer!" tipsar Jasminka.

11.) Innan dom hinner ut ur damrummet visar det sig att Jasminkas och Tuulas väninna Beata (47) också diskret befunnit sig därinne och åhört konversationen: "Nej nej nej - det beror inte på några insekter om man har såna där ringar på huden!" utbrister hon med klok stämma, "Titta här - säger hon och blottar en ovalt "band"-formad efflorescens i anslutning till ena armhålan, "det är typiskt svampinfektion om det är så här runt och breder ut sig! Fråga efter det här!" säger hon och visar upp en medicinförpackning...

12. Beatas systerdotter Elin (6) ligger hemma på golvet och tittar i serietidningar. När hon krafsar sig i kalufsen ser hon att det hamnar ett litet otäckt djur "med små klor" mitt på Pellefans snabel. "Den rör sig så äckligt!" visar hon mamma Signe (39) som får panik när hon upptäcker att dottern har irriterade, röda fläckar och rivmärken i hårbotten. Rusning till den vänliga damen på Apoteket!...

13.) På Apoteket träffar Signe sin barndomsväninna Euphrosyne (40) som är där för att fråga om något medel att stryka på den envisa spricka hon haft mitt på överläppen hela våren och sommaren. "Och det blev värre nu när vi äntligen fick lite sol!" berättar hon, "Den vill ju aldrig läka!...". "Brukar den blöda?" fråga Signe. "Det händer ibland när jag tar mig en cigg...", erkänner Euphrosyne och känner suget efter Blend-paketet i handväskan...

14.) I kön framför dem står Orvar (62). Han är biografvaktmästare och kommer i den mörka tjänsteklädseln där kavajxlarna tydligt skvallrar om uttalade mjällproblem. Det är för att äntligen komma till skott med detta elände han är här...

15.) Senare på kvällen råkar Orvar olyckligtvis skära sig på de vassa kanterna när han öppnar en burk kattmat åt sin trogne siames Sisyphos (6). Katten är mycket förstående och slickar ömsint husses blödande tumveck. Efter några dagar tycker Orvar att handen har börjat bli öm och lite svullen (det känns lite extra stökigt att byta de stora biografrullarna på arbetsplatsen)... Eftersom han blev så utomordentligt vänligt bemött på Apoteket senast han var där tvekar han inte att ånyo styra kosan dithän...

B.) Ämnesområdet ÖRON/NÄSA/HALS

- 1.) Stephen (34) har känt sig småhängig de senaste dagarna och när han vaknar på lördagsmorgonen känns det skrovligt i svalget och täppt i näsan. Inte bra - han skall ju på partaj på kvällen! Bäst att ta en sväng till Apoteket på Nordstan och höra om det finns en sån där effektiv dunderkur han sett annonser om i spåravnarna.

- 2.) Stephens kompis (på mc-klubben) Stefan (32) har också känt sig dålig den senaste veckan och det gör rejält ont när han sväljer. Rösten är tjock och grötig och han känner sig varm och svettig. Gissa vem han träffar på Apoteket? Stephen och Stefan passar på att rådfråga den vänliga damen bakom disken samtidigt. Hon har synpunkter på kompisarnas symptombild... Eller?...

- 3.) Stefans pappa Knut (61) har också varit "krasslig" de senaste fjorton dagarna - men nu är det bättre. Emellertid har han fått så'n irriterande torrhosta, framför allt på nätterna och hustrun Evelina (60) säger att om han inte själv går till Apoteket kommer hon att göra det åt honom...

- 4.) Evelinas syster Johanna (59), får höra om svågerns besvär vid ett telefonsamtal syskonen emellan. Hon passar på att lätta sitt hjärta och berättar att hon själv faktiskt har sån eländigt irriterande hosta. Den har visst suttit i ett halvår nu...
"Då skall jag passa på och köpa något åt dig också!" lovar Evelina manhaftigt.
"Glöm inte att berätta om den där hjärtmedicinen jag fick av doktor Blomgren!" påminner Johanna.

- 5.) Johannas barnbarn Stina (5) har fått följa med en kompis' familj som har en släkting som är lyckliga innehavare av ett lantbruk med ponnyhästar "någonstans på västgötslätten". Stina och de andra barnen hade jättekul - speciellt häftigt var det att busa och hoppa på höskullen!... Nästa morgon efter hemkomsten vaknar hon med röda och svullna ögon och framför allt rejält täppt näsa. "Typisk hästallergi" säger pappa Orvar (27) och föreslår att man går och hör efter på Apoteket om någon bra receptfri tablett åt tösen...

- 6.) Orvar, har själv haft en stressig vecka på jobbet ("*Ingvars Insourcing*") och precis när han lyckats somna sent på kvällarna brukar han vakna med en förfärlig halsbränna. "Det finns jättebra grejer mot det på Apoteket!" tipsar arbetskamraten Conny (30).

7.) Conny får höra att han far Evert (70) också har fått problem med halsbränna. "Jag brukar få gå upp och spy!" berättar han för sonen. "Du måste gå till Apoteket!" manar sonen när han hör att fadern dessutom brukar ha "ont i magen" på nätterna...

8.) Connys fru Babsan (28) observerar att dottern Milda (3) har fått tilltagande besvär med snuva. Det hela är lite konstigt eftersom hon är en pigg och glad busunge - (häromdagen "massakrerade" hon t ex mammas smyckeskrin och lyckades göra sönder ett pärlhalsband!...) - som inte har verkat förkyld på något sätt. Faktum är att sekretet har blivit riktigt läbbigt segt och gulgrönt det senaste dygnet. Och det verkar bara komma från *ena* näsborren!. "Himla konstig allergi..." funderar föräldrarna och går till Apoteket för att köpa någon lämplig nässpray.

9.) Babsans storsyster Ebba (31) ringer och berättar *en passant* för sin lillasyster att hon haft några episoder med näsblod de senaste veckorna. "Du vet ju att jag haft så'n huvudvärk på sistone. Det är all stressen på jobbet!..." suckar hon. "Du tar väl någonting mot stresshuvudvärken?" undrar Babsan, "Det är väl den som gör att du spänner dig så hemskt och får blodtryckshöjningar. Då kan dom där små kärlen brista, har jag läst!" Ebba berättar att det blivit en del Albyl® på sistone. "Ta du två stycken!" råder den pålästa lillasystemen, "Det skyddar mot åderförkalkning också!". När Ebba nästa dag går till Apoteket för att fylla på ASA-förädet passar hon på att fråga den vänlige unge mannen bakom disken om det finns någon specieell medicin mot näsblod.

10.) Ebbas chef på "*Team Konsulterna*", Erik (52) har en längre tid märkt att rösten blivit strävare/kraxigare och hamnat i ett lägre register. "Det är för att han gormar så jäkligt åt oss!" viskar Ebba till en kollega i koptatorrummet. Erik stormar in och ber de två "hålla ställningarna" medan han (såsom övligt) tar en sväng ut på atriumgården för att lugna ner sig med en cigg - ja, det blir visst två-tre stycken... (som övligt)... Nästa dag på Apoteket berättar han för den vänlige unge mannen bakom disken att det hela är ytterst banalt eftersom han inte är det minsta förkyld - men ändå rätt irriterande - och undrar om det finns någon bra kur mot hesheten...

11.) Ebbas kollega Mirjam (29) har en längre tid medvetet gått med icke åtgärdad vaxpropp i högerörat eftersom "det är så skönt och praktiskt" när Erik skriker (som hon fnissande berättar för Ebba)... "Så ska du inte hålla på!, säger Ebba allvarligt. Då kan du minsann förstöra hörseln! Nu är det du som går till Apoteket och köper så'n't där som löser upp proppen!" Ebba blir orolig inför dessa allvarsord och står redan samma eftermiddag hos den vänliga damen bakom disken på Apoteket...

12.) På Apoteket möter Ebba sin moster Frida (68) som inte står ut med sin torra mun. "Är du förkyld eller så?" undrar Ebba och studerar hur mostern slickar sig om läpparna. "Nej, inte alls", berättar Frida, "Och tänk vad typiskt att jag skulle åka på det här samtidigt som jag fått högt blodtryck! En olycka kommer sällan ensam..." suckar hon, "men när jag äntligen är här skall jag passa på att hämta ut nya Catapresan®-tabletter!"
"Är det för blodtrycket?" undrar Ebba.
"Jajamensan. Men jag måste verkligen ha något för munnen också!..."

13.) Fridas styvson Efvert (38) är ett riktigt egenvårdsfreak. För närvarande består problemet i att han haft så'n oerhört otrevligt rinnande näsa de senaste fjorton dagarna. "Men jag är ABSOLUT inte förkyld!" berättar han för den vänlige unge mannen bakom Apoteksdisken, "- det vet jag mycket väl eftersom jag var asförkyld i nästan tre månader i sträck i våras! Men jag tog näsdroppar hela tiden! Och det funkade jättebra!..."
Vis av dessa erfarenheter frågar han nu om det finns någon extra dryg förpackning med näsdroppar till att kupera de aktuella besvären. "Det måste vara grannens hund som faller överallt i trapphuset! Skall ta mig ett allvarligt snack med honom vid lämpligt tillfälle..." muttrar han och väntar på receptariens kloka aförslag...

14.) Efvorts flickvän Gevalia (45) har äntligen slutat röka efter att ha varit slav under nikotinet sedan de lägre tonåren. "Det var ett fullständigt helvete!" berättar hon med teatralisk stämma för omgivningen, "Det värsta jag någonsin varit med om!". Faktum är att hon under sin tappra avvänjningsperiod blev så dålig att hon fick sjukskriva sig pga att "hela kroppen sa ifrån...". Faktum är att hon mädde mycket dåligt, tappade matlusten och "ät som en höna" under nästan en månads tid. "OJ, vad svag och kass jag var! Tror jag hade feber också!..." Men nu är det över. Och då tycker hon det är lite konstigt att hon nu i början av sitt nya liv har fått en nytillkommen beläggning på tungan. "Äsch det måste vara dom där tuggummina!" förklarar väninnan Bitte (43). "Gå till Apoteket och fråga efter något bra munvatten!"

15.) Bitte själv skulle aldrig sluta röka. Hon har ju dessutom aldrig varit en sådan skorsten som väninnan. Men i samband med den senaste tiden många partyn har hon fått tilltagande besvär med halsbränna. Bitte gör en koll på Internet och blir glad när hon ser att det verkar finnas många bra preparat mot dessa besvär. Det blir en sväng till Apoteket även för henne.

C.) Ämnesområdet MAGE/TARM

1.) Klas (7) brukar må illa när man är ute och åker i familjens nya bil. Nu skall man på en längre tur upp till Värmland och plocka svamp och därför tar man en sväng till Apoteket för att efterhöra om där finns någon bra medicin mot åksjuka.

2.) Klas' farfar Artur (61) är fiskare och de övriga ombord tycker det är konstigt att han har börjat må illa på äldre dagar när de är ute på tur. "Det är inte bara på havet" berättar Artur, "häromveckan hände det när jag hade gått och lagt mig hemma på Hönö". Det kom visst lite blod när han harklade mig också.
Artur vill väldigt gärna pröva sonsonens medicin.

3.) Arturs kompanjon Holger (56) har börjat få problem med gaser. "Du vet det har kommit nu när jag gift om mig!" berättar han. "Ja, alltså, min fru lagar så ny och exotiskt spännande mat, vet du!..." skrattar han. Artur tycker dock det är dags att Holger går till doktorn. "Närå, jag ska höra på Apoteket först!", säger Holger och börjar vinscha trälen...

4.) Holgers son från första äktenskapet, Ivar-Ture (24) har p g a sin diabetes ("konstigt att jag är den ende i släkten...") börjat motionera målmedvetet. Ivar-Ture är en person som alltid går helhjärtat in för sina förehavanden och i samband med sina långa löprundor i skogen har han fått tilltagande problem med irriterande klåda i stjärten. "Du får kila till Apoteket och köpa *Försvarets Hudsalva!*" råder fadern. Styrkt av detta visa råd ger sig sonen av bums till Apoteket Bocken..

5.) Holgers matglada (nya) fru Ivana (49) har i samband med toalettbesök märkt antydda blodstråk på papperet. Hemorrojdbesvären har tilltagit parallellt med att hon efter giftermålet fått en distinkt ökande viktkurva ("Ja, nu har jag råd att laga så god mat! - fråga maken bara!..."). Hon läser i en veckotidning att man kan få råd om dessa besvär på Apoteket...

6.) Ivanas nya grannfru Ida (55) berättar förtroligt för sin väninna att även hon måste ha liknande problem - vid några tillfällen de senaste månaderna har hon måst gå på toaletten nattetid och det har kommit lös avföring med en hel del blod. "Men det slutar efter en stund - och det gör ALDRIG ont!", berättar hon lugnt. "Du kan väl köpa något åt mig också!
Ivana lovar...

7.) Ivanas och Idas väninna Sigrid (57), däremot, brukar bli så väldigt "'hård i magen' - ibland behöver jag inte gå på toa på flera dagar!". Men hon har lustigt nog aldrig sett något blod. Och det är klart - hon sitter ju mest stilla - antingen vid matbordet, eller framför TV:n (Bingolotto)... Hon bestämmer sig för att höra efter på Apoteket om det finns någonting som "kan få igång det hela"...

8.) Sigrids barnbarn Lill-Pelle (4) är normalt en snäll och lätthanterlig liten gosse. Dock har han den senaste tiden börjat vakna på nätterna för att det "kliar i ändan". Det började visst i samband med att barngruppen hade jobbat intensivt med sin nya ekologiska rädisodling i trädgården på Dagiset ("*Jordbarnen*"). "Lika bra att gå och fråga på Apoteket", tycker mamma Mary (24)...

9.) I barngruppen finns en ny liten gosse, Jimmy (5) vars familj kommer från Malta. Han har fått sådana väldiga problem med "lös mage", framkommer det vid ett föräldrasamtal. "Men han är MYCKET renlig!" Gossen skulle aldrig äta jord e d, och är mycket noga med att tvätta händerna före maten. Och han älskar den goda ekologiska mjölken och osten! Man skall gå till Apoteket och höra om det finns något medel mot problemet...

10.) Jimmys fasters exman Brian (33) stapplar in på Apoteket och slänger fram några tjugokronorseddlar och frågar med väsende röst efter något "mot magen". Den vänliga damen bakom disken känner omisskännlig etylldoft och möter kundens rödögda blick. När Brian stöttar sig med ena handen mot disken kan han stå relativt rak i ryggen och föra en någorlunda hyfsad dialog. Han berättar att han haft ont i stort sett varje natt på sistone (men undviker medvetet att berätta att han kurerar sig akut med några rejäla munnar starksprit...), Nädå, han kräks aldrig eller så, ljuger han med stram stämma. Inte så mycket att tjafsas om. Det finns väl för tusan någon bra tablett mot magsyra eller så?...

11.) Brians exhustru Mona (29) har börjat ett helt nytt liv efter den jobbiga separationen. Och hon har träffat en ny underbar pojkvän. Ja, det är verkligen en helt annan tillvaro. Mona är en helt pånyttfödd människa, både till själ såväl som kropp - hon är på gymmet ("*Fit for Fajt*") så ofta hon kommer åt. Speciellt spinningen har givit henne nya former och det är ljuvligt att slappa i duschen efteråt... Men så är det det här med den irriterande svedan precis i ändtarmsöppningen. Hon har kollat med handspegel och det ser ut som små sprickor! Typiskt att man aldrig får vara helt glad. Bäst att ta en sväng till Apoteket...

12.) Monas farfar Henry (79) har fått problem i samband med måltiderna. Han har svårt "att få i sig maten". Och ibland har han märkt att "den kommit upp" någon timma efteråt, utan att det egentligen gör direkt ont. "Och det känns inte som om jag kräks heller", berättar han för maken Torborg (77). När problemen fortgått såpass länge att Henry drar sig för att äta tar hon med sig maken till Apoteket för att höra om det finns något mot detta...

13.) Torborg är en rationell kvinna som passar på att fråga den vänliga damen bakom disken om sin egen "hårda mage". "Tar du några mediciner?" frågar receptarien. "Jag har med mig listan här", säger Torborg nästan triumferande och lämnar över en lapp där hon prydligt präntat:

"- Locoid lösning
- Egazil Duretter
- Minorplex
- Lomudal"

"Jag har haft dom här i många år. Dom är jättebra. Doktor Bergman är verkligen snäll när man ringer!" berättar hon.

14.) Torborgs syster i Karlstad, Hildur (81), däremot har fått problem med diarré. Det dumma är att detta började precis när hon just varit hos sin nye husläkare (hade hon känt av det då hade hon ju kunnat passa på och fråga!...). Doktorn hittade egentligen inga nya krämpor hos Hildur; det enda han gjorde var att "justera lite i medicineringen". Även Hildur har med sig sin medicinlapp när hon går till Apoteket för att köpa något som lugnar magen:

"- Alvedon forte
- Mydriacyl
- Inderal
- Malvitona"

15.) Hildurs sonson Clifton (24) är en baddare på korsord. Efter en vinstresa till St. Petersburg insjuknar han i några dagars "maginfluensa", och när han väl blivit bättre märker han att "magen inte har blivit *helt* återställd". Eftersom han inte känner sig "helt sjuk" längre (om än inte "helt frisk" heller) så stegar han (efter att ha köpt senaste "*Storkryssset*" på "*Dragos' Tobak*") in till sin kompis, "den trevlige unge mannen bakom disken på Apoteket" och frågar vad han bör göra.